

Larunbata, 2026ko otsailaren 7a

10:15-16:30

Egoitza: Goiuri jauregia,
Gasteiz

UMBRA LAB JAIALDIAK ETA LIGHT ART AAIV

BATZEN GAITUEN ARGIA

09:50 – 10:15 | **HARRERA**

10:15 – 10:30 | **JARDUNALDIAREN HASIERA INSTITUZIONALA**

Aurkezpena eta ongietorria

- CARLOS TORRIJOS** (Umbra Light Festival jaialdiko zuzendarikidea eta komisarioa)
- ANTONIO ARRABAL** (Argiztapen-diseinatzailea, zuzendari teknikoa eta AAIVko diruzaina)
- Presenta: **Ricardo Morcillo** (*Light art* artista eta kritikaria)

10:30 – 12:15 | **I. BLOKEA: Komunitateak eta etorkizuneko ikuspuntua batzea**

- MARKO BOLKOVIC**
Visualia Festival jaialdiko zuzendaria (Pula, Kroazia)
Komunitateak batzea: herritarrak, bisitariak, artistak eta nazioarteko sareak. Jaialdi batek zenbait komunitateren artean loturak ezartzeko daukan aukera, hala nola komunitate artistikoaren, herritarrenaren, instituzionalaren eta nazioartekoaren artean. Munduko plataformetan, besteak beste, ILO International Light Festival jaialdian, loturak indartzeko estrategiak.
- JOSH MCAULIFFE**
Artista eta Beamhackerreko kidea (Australia)
- MARKUS APFELBACHER**
RE.LIGHT International Light Art Festival jaialdiko zuzendaria (Ratisbona, Alemania)
Etorkizunak batzea: joerak, estetikak, teknologiak eta jasangarritasuna. Argiaren artea hartzen ari den norabidea: tresna berriak, sentsibillitate berriak, ingurumen-eragina, sortzen ari diren estetikak eta sormen-aukerak.
- NOEMI SCHIPFER - TAKAMI NAKAMOTO**
NONOTAK studioko artistak eta kideak (Frantzia-Japonia)
- ELOI MADUELL - SANTI VILANOVA**
PLAYMODES Studioiko artistak eta kideak (Espainia)

12:15 – 12:30 | **KAFERAKO ATSEDENALDIA**

12:30 – 13:45 | **II. BLOKEA: Inguruak eta argi-kontakizunak batzea**

- LORETO ALBA**
Zaragoza Luceko kokomisarioa eta Antídoto x ARTEko fundatzaile-kidea (Madril-Zaragoza, Espainia)
Inguruak batzea: artelaren eta arkitekturaren arteko elkarreragina, kokapena, hiria eta *ad hoc* artelanak. Piezaren, espazioaren eta hiriaren arteko harremana. Arkitekturek, eskalak eta lekuak argi-esperientzia baldintzatzen edo indartzeko modua.
- ANDER UGARTEMENDIA - JONE VIZCAINO**
Hotaru Visual Guerrillako artistak (Espainia)
- JONAS EKEBÄCKE**
Allt ljus pāko zuzendaria(Uppsala, Suedia)
Kontakizunak batzea: kontserbazio-kontakizuna, nortasuna, urteko gaiak eta koherentzia. Jaialdi batek bere kontakizuna erakitzeko modua: kontserbazio-irizpideak, kontakizun-leerroak, erabaki estetikoak eta edizio bakoitzaren diskurtso propioaren artikulazioa.
- GUILLAUME MARMIN**
Artista (Frantzia)

13:45 – 15:15 | **PINTXOAK**

15:15 – 16:30 | **MAHAI-INGURUA:**

Begiradak batzea: Argi-jaialdien erronkak eta aukerak

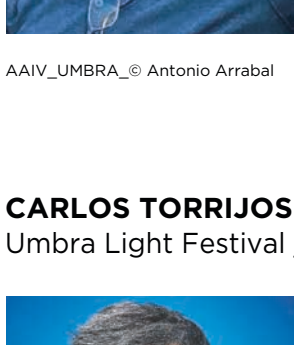
- MARKO BOLKOVIC**
Visualia Festival jaialdiko zuzendaria (Pula, Kroazia)
- MARKUS APFELBACHER**
RE.LIGHT International Light Art Festival jaialdiko zuzendaria (Ratisbona, Alemania)
- LORETO ALBA**
Zaragoza Luceko kokomisarioa eta Antídoto x ARTEko fundatzaile-kidea (Madril-Zaragoza, Espainia)
- JONAS EKEBÄCKE**
Uppsala Light Festival jaialdiko zuzendaria eta proiektu-kudeatzailea (Uppsala, Suedia)
- CARLOS TORRIJOS**
Umbra Light Festival jaialdiko zuzendarikidea eta komisarioa (Gasteiz, Espainia)
- Moderatzailea: **Ricardo Morcillo** (*Light art* artista eta kritikaria)

16:30 | **AGURRA ETA ITXIERA**

PARTE-HARTZAILEAK

ANTONIO ARRABAL

(Argiztapen-diseinatzailea, zuzendari teknikoa eta AAIVko diruzaina)
(Malaga, Espainia)

AAIV_UMBRA_© Antonio Arrabal

Argiztapen-diseinatzaile eta zuzendari teknikoa 1987an hasi zuen lan-ibilbidea eta arte eszenikoetan, zuzeneko musikan eta korporazio-ekitaldietan errota dago. 2005etik, Cánovas Antzokiko teknikari-burua da eta Andaluziako Juntaren programa teknikoak koordinatzen ditu, hala nola Flamenko Bienala eta Malagaiko Erromatar Antzokia. Lan-ibilbidean zehar, zenbait antzerki- eta dantza-konpainiarentzat argiztapena diseinatu du, eta egindako lanagatik sariak jaso ditu, besteak beste, Feria de Palma del Rion Argiztapenik Onenaren saria eta Lorca Sarietan izendapen bat. Sektorean trebakuntza eta profesionalizazioa egotearekin konpromisoa daukanez, teknologia berrien inguruko ikastaroak ematen ditu eta AAIVko (gaztelarazko siglen arabera, Argiztapen eta Bideo-eszenen Egileen Elkarte) zuzendaritza-batzordeko kidea da, diruzaina, hain zuzen ere.

CARLOS TORRIJOS

Umbra Light Festival jaialdiko zuzendarikidea eta komisarioa (Gasteiz, Espainia)

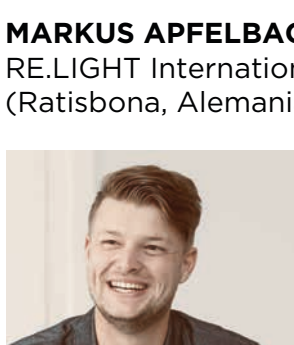

AAIV_UMBRA_© Nacho Arias

Argiztapen-diseinatzaile entzutetsua da eta hiru hamarkada baino gehiagoko ibilbidea dauka arte eszenikoetan, ekitaldietan eta arkitekturan. Umbra Light Festival jaialdiko zuzendarikide eta komisario gisa, giltzarria izan da ekitaldia finkatzeko, sorkuntza-ausardia eta zorrotasun teknologikoak orekatu baititu. StudioandLight estudioko fundatzailea eta AAIVn kide aktiboa da, Espainian sektorea profesionalizatzea eta garatzea sustatzeko helburuarekin. Bere lana nabarmena da argi-kultura eta ekolozpen-bikaintasuna bultzatzen dituelako. Umbra light Festival jaialdiaren bidez, Gasteizko hirigune historikoa artelan handiak integratzen ditu eta argiztapen-berrikuntzaren, ondarearen eta herritarren arteko etengabe elkarriketza sustatzen ditu.

MARKO BOLKOVIC

Visualia Festival jaialdiko zuzendaria (Pula, Kroazia)

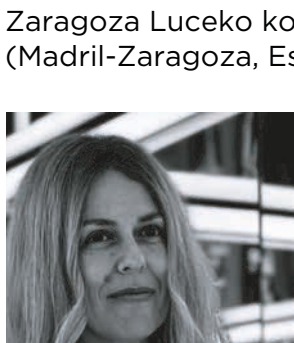

AAIV_UMBRA_© Teodor Korodi

Ikus-entzunezko arteetan hogeiei urte baino gehiagoko esperientzia duen argiztapen-diseinatzailea eta kultura-kudeatzaile entzutetsua da. Pulako Visualia Festival jaialdiko fundatzailea eta zuzendaria da. Kroazian egiten den argi-artearen lehenengo jaialdia da eta European erreferentia da teknologia berrietan eta *video mapping*ean. Istriaiko Antzoki Nazionalan hasi zuen bere ibilbide teknikoa eta, ondoren, Sonitus elkarteak eta Visualia Group kolektiboa sortu zituen. Bere gidaritzapean, taldeak instalazio elkarrengileak garatu ditu eta mundu osoko hogeiei argi-jaialdi baino gehiagotan aurkeztu dituzte, hala nola Japonian, Polonian eta Herbeheretan. Gaur egun, ILÖko (International Light Festivals Organization) zuzendaritza-batzordeko idazkaria da.

MARKUS APFELBACHER

RE.LIGHT International Light Art Festival jaialdiko zuzendaria (Ratisbona, Alemania)

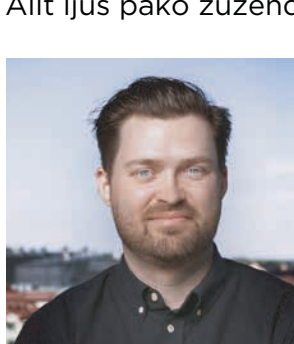

AAIV_UMBRA_© Stadt Regensburg, Stefan Effenhauser

Ratisbonako RE.LIGHT nazioarteko argi-arte jaialdiko sustatzailea eta zuzendaria da. Kultura-kudeaketan eta hiri-garapenean trebakuntza sendoa dauka eta hiria —UNESCOk Gizadiaren Ondare izendatua— arte digitalaren eta berrikuntza teknikoaren erdigunean kokatu du. Bere gidaritzapean, gama teknologiko altuko instalazioak eta abangoardiako instalazioak inguru historikoekin uztartu egin ditu jaialdiak eta horretan espezializatu da, jaialdien nazioarteko sarearekin lankidetzat estuan.

LORETO ALBA

Zaragoza Luceko kokomisarioa eta Antídoto x ARTEko fundatzaile-kidea (Madril-Zaragoza, Espainia)

AAIV_UMBRA_© AntidotoxART

Hogeiei urte baino gehiagoko esperientzia daukan kultura-kudeatzailea da eta bere ibilbideari biziak, musikarekin eta hiri-paisaiarekin lotura estua izan du. Lanean aritu da erreferentziako instituzioetan kudeatzaile eta programatzaile gisa, hala nola Circo Price Antzokian, Conde Duque Kultura Garaikideko Zentroan edo Espainiako Antzokian. 2016tik, arte publiko eta *light art* proiektuetan espezializatuta dago eta eragin handiko ekimenetan parte hartu du, adibidez, Veranos de la Villa eta Noche en Blanco proiektuetan. 2024an, Curro Melerorekin batera Antídoto x ART sortu zuen eta, bertan, arte digitalaren eta argi-artearen alorretan abangoardiako proposamenen garapena gidatzen du. Gaur egun, Zaragoza Luce jaialdiaren komisariotzaren eta antolaketaaren arduraduna da.

JONAS EKEBÄCKE

Allt ljus pāko zuzendaria (Uppsala, Suedia)

AAIV_UMBRA_© Alex Giamini

Allt Ljus på Uppsalako (Uppsalako argi-jaialdia) zuzendaria da, Eskandinavian ibilbidearik eta osperik handiena duten argi-arte jaialdietako bat, alegia. Kultura-ekitaldien ekoizpenean eta hiri-proiektuen kudeaketan esperientzia luzea dauka, besteak beste, sustatu egin du Suediako hiri hori abangoardiaren antzoki bihurtzea eta urtero neguan milaka bisitari ilusartzea.

Lan-ibilbidean adierazgarria da ikuspegi estrategiko eta operatibo sendoa izan duela, eta artisten, instituzio publikoen eta kolaboratzaile pribatuen arteko sinergiak koordinatzeko daukan ahalmena nabarmena da. Bere gidaritzapean, Uppsalako jaialdia egonkortu egin da, ezin hobeto lotu baitu instalazio elkarrengileak eta ikusleei esperientzia bisual paregabea eskaintzeko. Beren proiektu-sorta zabaleria esker, artearen hainbat arlotan esperimentatu ahal izan dute: arkitektura, musika, arte plastikoak, arte digitalak, eszenografia, antzerkia, zinema, dantza eta moda.

JOSH MCAULIFFE

Artista eta Beamhackerreko kidea (Australia)

AAIV_UMBRA_© Samantha Gartner

Beamhackerrek musika-ekitaldietako agertoki eta esparrueterako neurria egindako instalazio ugari sortuz ekin zion bere ibilbideari. Hasieran lo-fi estetika (baitasun ere, pixkanaka teknologia berrietarantz eta DIY (zuk zeuk egin) argiztapen-tekniketarantz eboluzionatu zuen; hala, LEDak, zuntz optikoa, (vari) elektroluminiszentia (EL kablea), laserrak, errealitate birtuala (VR) eta sensore interaktiboak txertatu zituen, murgilketa ardatz duen ikuspegiari eutsiz. Beamhackerrek lideratu du Australian aldi baterako zein instalazio iraunkor anitzten diseinua, erabuntza eta programazioa. 2025ean, Beamhackerrek nazioartean debutatu zuen, eta AEBko, Singapurreko, Erresuma Batuko eta Zeelanda Berriko jaialdietan izan zen.

NOEMI SCHIPFER - TAKAMI NAKAMOTO

NONOTAK studioko artistak eta kideak (Frantzia-Japonia)

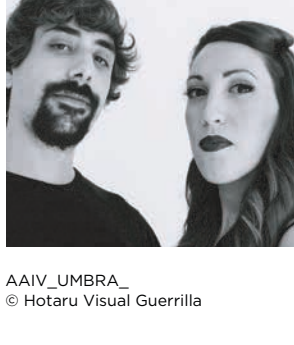

AAIV_UMBRA_© Mitsuru Wakabayashi

NONOTAK bikote sortzailea Noemi Schipfer artista bisualak eta Takami Nakamoto argi- eta soinu-artistak sortu zuten 2011. urtearen amaieran. NONOTAK bikoteak ingurune etereoak eta murgiltzaileak sortzen dituzten instalazioak eta performanceak garatzen ditu. Beren lanetan, probetxua ateratzen diote, estetika, Nakamotok espazioan eta soinuaren duen ikuspegiari, eta, bestetik, Schipferrek arte zinetikoan duen esperientziari. Horren emaitza gisa, argia, soina eta espazioa konbinatzen dituzten instalazioak sortzen dituzte, ikusleei esperientzia bisual paregabea eskaintzeko. Beren proiektu-sorta zabaleria esker, artearen hainbat arlotan esperimentatu ahal izan dute: arkitektura, musika, arte plastikoak, arte digitalak, eszenografia, antzerkia, zinema, dantza eta moda.

ELOI MADUELL - SANTI VILANOVA

PLAYMODES Studioiko artistak eta kideak (Espainia)

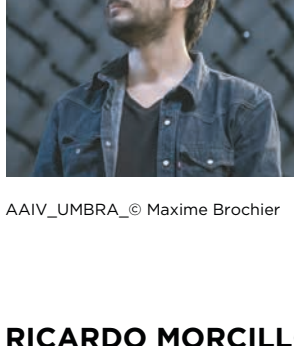

AAIV_UMBRA_© Playmodesstudio

Playmodes ikus-entzunezko ikerketa-bikotea da, ingeniariak, musikariak eta diseinatzaileak sortutako artisau digitalen tailerra, alegia. Ezohiko euskarrietan espezializatuta daude eta espazioa mihisea balitz bezala erabiltzen dute, zentzumenei zuzendutako esperientzia murgiltzaileetan. Zientzia-fikzioak, argia eta pertzepzioa teknotik hartzen dute inspirazioa, arkitektura, argia eta pertzepzioa uztartzen dituzten artelanak garatzeko. Haien software propioa sortu dutenez, algoritmo-garroak pixeletik eta erritmotik haragoko beste lurralde batzuetara luzatu dituzte, eta marrazkia, eskultura eta jostailuen diseinua esploratu dituzte. Diziplina anitzeko ikuspuntua daukatenez, logika matematikoa inguru bizi eta poetiko bihurtzen dute, gure inguruko pertzepzioa zailtzen jarri.

ANDER UGARTEMENDIA - JONE VIZCAINO

Hotaru Visual Guerrillako artistak (Espainia)

AAIV_UMBRA_© Hotaru Visual Guerrilla

Hotaru Visual Guerrilla diseinu eta arte digitalean espezializatutako sorkuntza-estudio independentea da. Donostian du egoitza, eta Ander Ugartemendiak eta Jone Vizcainok zuzentzen dute. Haien lana bideratuta dago estetika futuristarekin ikus-entzunezko esperientziak sortzea, ikuspegiaren arteko elkarguneak aztertzen dituzte, organiko denaren eta digitala denaren harmoniaren bila, publikoak errealitate berriak irudikatu ditzan. Haien proiektuak nazioartean saritu eta erakutsi dituzte, hala nola Australian, Txinan, Korean, Arabiar Emirerri Batuetan, Ameriketako Estatu Batuetan, Japonian, Alemanian, Norvegian, Erresuma Batuan eta Txekiako Errepublikan.

GUILLAUME MARMIN

Artista (Frantzia)

AAIV_UMBRA_© Maxime Brochier

Guillaume Marmin-ek sortzen dituen instalazioek eta performanceek argiaren, soinuaren eta espazioaren arteko harremanak esploratzen dituzte. Bere lana ikusmen-sorkuntza eraberritzearen isla da, narratibo konbentzionalaren eta ballabide tradizionalen mugarik gabe. Guilaumek irudiak eta soinuak partekatzen duten hizkuntza bilatzen du: mugimenduen dauden forma minimalistez, erritmoz eta kontrastez osatutako alfabeto sinestesikoa. Batzuetan, ikerlariaren lankidetzan arituko da kontzeptu zientifikoak aztertzeko; beste batzuetan, aldiz, sinbolismo misteriozkoa irudikatzen du. Horrela, bere sorkuntza-lanek ukiezina denarekin daukagun harreman sakona argizatzen dute eta fenomeno konplexuak zentzumen-esperientzia bizi bihurtzen dituzte.

RICARDO MORCILLO

Light art artista eta kritikaria

AAIV_UMBRA_© Ruben Serrale

Light art ekoizlea eta dibulgatzailea da eta argia aztertzen du adierazpen-hizkuntza eta hausnarketa kolektiborako tresna gisa. Horretarako, sorkuntza artistikoa eta analisi kritikoa baliatzen ditu. Alentzako Unibertsitatean Arkitektura ikasi zuen eta Amsterdameko Zientzia Aplikatuak Unibertsitatean argiztapen-diseinatzaile ikasketak egin zituen. Lan artistikoarekin batera, zenbait instituziotan irakaslea da, esaterako, IED, La Salle Ramón Llull, UPM eta UPC Schoolen. Argiztapen Diseinatzaileen Elkarte Profesionaleko (gaztelaniaz APDI) goi-mailako kidea eta Lightecture enbuteko kudeatzailea da. Bertatik, argi-kulturaren eta argiztapen-diseinuaren inguruko begirada berriak eta pentsamendu kritikoa sustatzen ditu.